

Minskat utbud av sötvattenkräftor i Sverige

- Den svenska konsumtionen av sötvattenskräftor kommer huvudsakligen från import av frysta produkter. 2005 nådde importen en topp och har volymmässigt minskat med ca 40 procent sedan dess.
- Under de senaste sju åren har det blivit allt svårare för importörer att ta del av en kvot för tullfri import av beredda sötvattenskräftor.
- Det svenska yrkesfiskets fångster av sötvattenskräftor har ökat kraftigt och det har gjort det möjligt för fler fiskare att fortsätta med sin verksamhet. Totalt sett har sannolikt utbudet av sötvattenskräftor minskat, eftersom de ökade fångsterna inte kompenserar den minskade importen.

Inledning

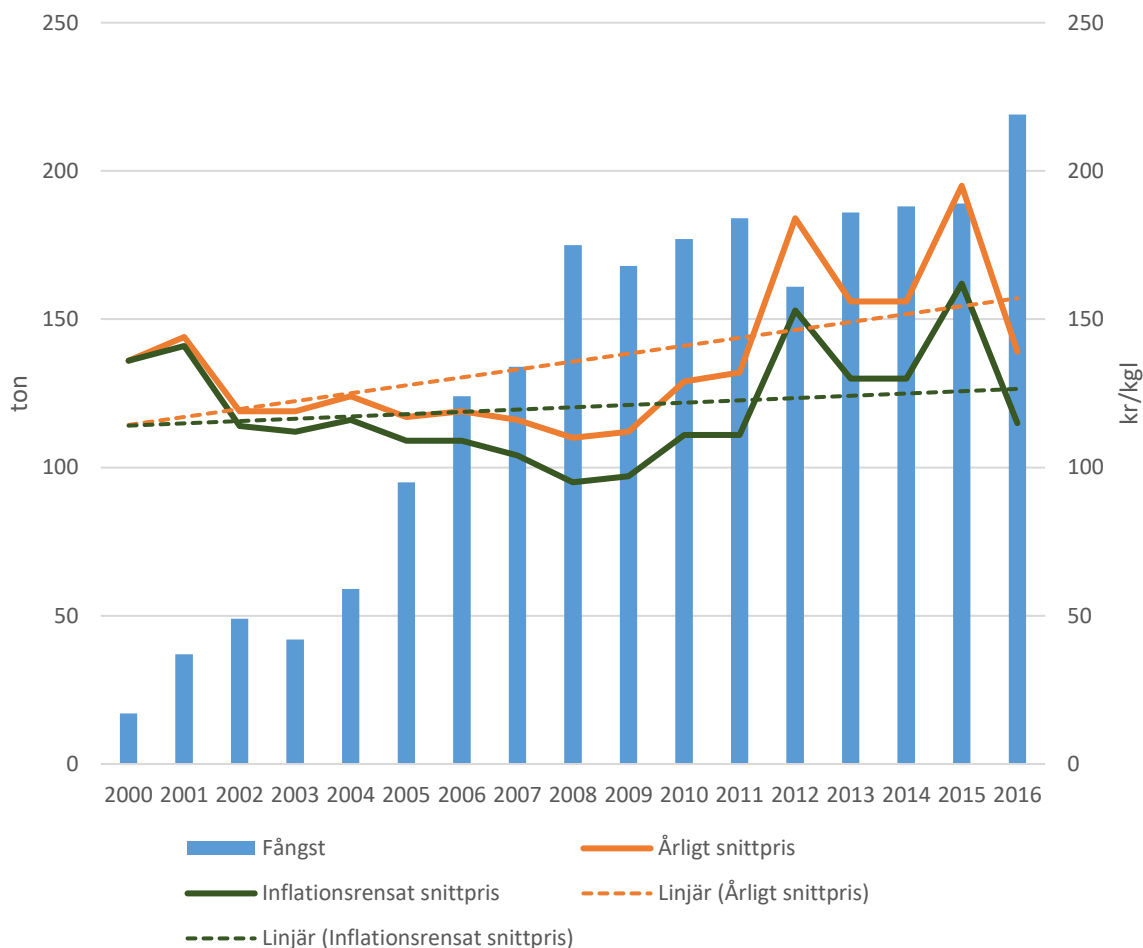
Den åttonde augusti infaller den traditionella kräftpremiären och det svenska folket kommer att avnjuta sötvattenskräftor som de antingen fiskat själva i någon insjö eller som fångats av svenska yrkesfiskare. Det kommer även att ätas en och annan förpackning med frysta kräftor som då sannolikt har importerats från Kina.

I denna kortrapport redogör vi för utvecklingen av utbudet av sötvattenskräftor på den svenska marknaden.

Ökat kräftfiske har bidragit till bevarande av insjöfiske

Det svenska yrkesfiskets fångster av sötvattenskräftor har ökat kraftigt under den senaste femtonårsperioden, om än från en låg nivå. Från 2000 till 2016 har fångsterna mer än tiodubblats (se figur 1).

Från 2000 till 2008 ökade fångsterna kontinuerligt och det årliga snittpriset sjönk till följd av ett ökat utbud. Från 2008 fram till 2015 var ökningen av fångsterna mer begränsad och de årliga snittpriserna steg från ca 110 kr/kg till ca 195 kr/kg år 2015 då priset var som högst. Sett över hela perioden från 2000 till 2016 har trenden varit stigande för det nominella priset. Om man rensar för inflation har dock priset endast ökat marginellt.

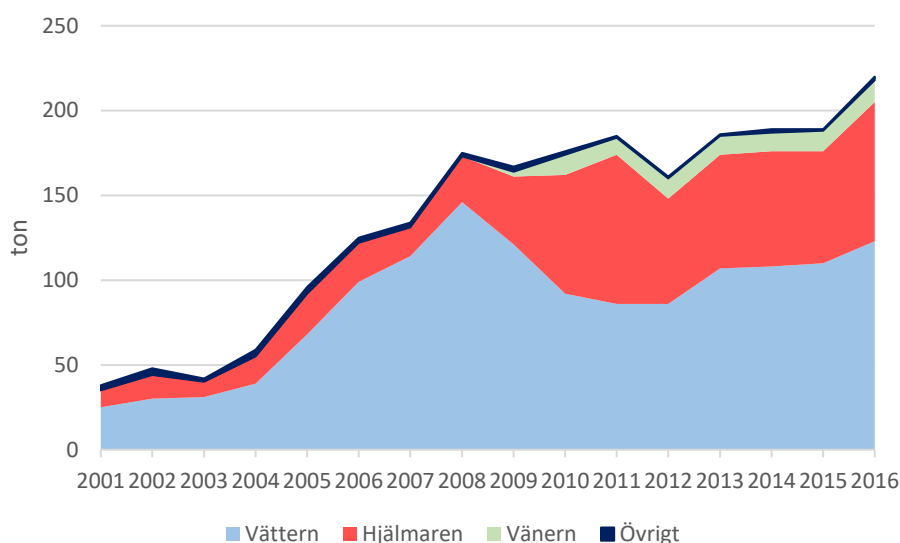

Figur 1 Yrkesfiskets fångster av sötvattenskräftor samt genomsnittligt pris i första försäljningsled

Källa: www.scb.se, Det yrkesmässiga fisket i sötvatten, egen bearbetning

Yrkesfisket efter sötvattenskräftor sker huvudsakligen i Vättern och Hjälmaran (se figur 2). Statistiken visar att fångsterna har ökat i båda dessa sjöar. Enligt uppgift från Länsstyrelsen i Jönköping har beståndet av kräftor ökat markant tack vare en bra förvaltning vilket möjliggjort en hög avkastning, dvs. större fångster.

Det ökade fisket efter sötvattenskräfta beror enligt Länsstyrelsen på att yrkesfiskarna nu uppfattat värdet av kräftorna som genererar ett betydligt högre värde jämfört med många alternativa fångstarter. Länsstyrelser menar att det ökade kräftfisket gjort det möjligt för flera insjöfiskare att fortsätta med sin verksamhet vilket kanske inte skulle varit fallet annars.

Figur 2 Yrkesfiskets fångster av sötvattenskräftor fördelat per fångstområde

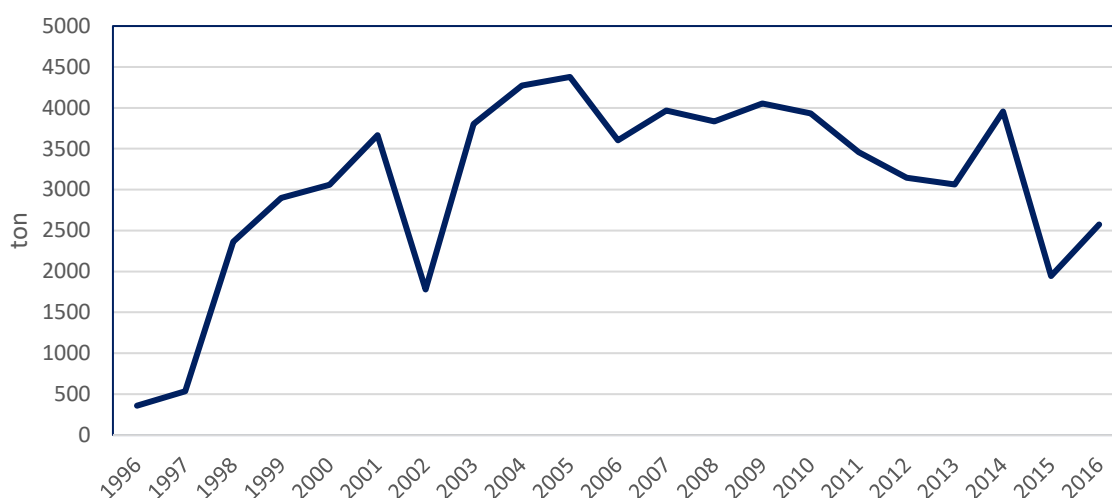
Källa: www.scb.se. Det yrkesmässiga fisket i sötvatten, egen bearbetning

Betydande fritidsfiske

Av de sötvattenskräftor som konsumeras i Sverige kommer en betydande del från fritidsfisket. Exakt hur stor volym som fritidsfisket bidrar med är svårt att säga eftersom det inte finns något krav på fångstrapportering från fritidsfisket. Havs- och vattenmyndigheten uppskattar i sin rapport "Fritidsfiske i Sverige" att fritidsfisket fångade ca 700-1 000 ton sötvattenskräftor per år under 2013-2015, vilket kan jämföras med yrkesfiskets fångster under samma period på strax under 200 ton.

Importen av sötvattenskräftor

Den svenska importen av sötvattenskräftor består huvudsakligen av frysta produkter. Före det svenska EU-inträdet importerades kräftorna främst från USA. Idag importerar Sverige framförallt frysta sötvattenskräftor kokta i dill och 70-80 procent av den importerade volymen kommer från Kina. I figur 3 nedan visas importen av beredda eller konserverade kräftdjur. Merparten av denna import består av sötvattenskräftor.

Figur 3 Svensk import av beredda eller konserverade kräftdjur, ton

Källa: www.scb.se, statistikdatabasen, egen bearbetning

I figur 3 ser det ut som om Sveriges import av kräftor ökade mycket kraftigt efter EU-inträdet, men den viktigaste förklaringen till den kraftiga ökningen under 1996 och 1997 är att importen tidigare skedde under ett annat tullstatistiskt nummer (KN-nr 0306 10 19). Den tillfälliga minskningen av importen under 2002 beror på att importen från Kina till EU, av bl.a. kräftor, stoppades under en period det året. Under senare år har importen av beredda kräftdjur minskat. En möjlig förklaring är den ökade konkurrensen från andra EU-länder om tillträde till den kvot som berättigar till tullbefrielse vid import till EU för totalt 3 000 ton sötvattenskräftor. Den ordinarie tullen vid import från länder utanför EU uppgår till 20 procent av produkternas värde, vilket gör produkterna dyrare och import mindre intressant.

Av tabell 1 framgår att kvoten, för tullfri import av beredda eller importerade kräftdjur, sedan 2012 utnyttjas fullt ut och att den tar slut allt tidigare under året. Under 2016 och 2017 har kvoten tagit slut redan fyra dagar efter det att den öppnats upp.

Tabell 1 Utnyttjande av importkvot 090046 för frysta dillkokta kräftor

År	Kvotutnyttjandegrad %	Datum då kvoten är förbrukad
2017	100	2017-01-04
2016	100	2016-01-04
2015	100	2015-06-16
2014	100	2014-07-28
2013	100	2013-10-08
2012	100	2012-10-26
2011	77	
2010	95	
2009	83	
2008	84	

Källa: <http://kvota.tullverket.se/quota/>, Tullverkets söksystem för tullkvoter, egen bearbetning

På tal om jordbruk och fiske publiceras på den här sidan på webbplatsen:

<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/handel/politikochframtid/patalomjordbruk.4.6b0af7e81284865248a80002531.html>

Det finns en prenumeration kopplad till nyhetsbrevet.

Kontaktperson: Annelie Rosell 036-15 51 29
